

Ed.

848. Nefndarálit

um frv. til 1. um beitumál.

Frá minni hl. sjávarútvegsnefndar.

Nefndin hefur haldið 3 fundi um þetta mál. Hún hefur leitað umsagnar Fiskifélags Íslands um málið, og er það birt hér með sem fylgiskjal.

Meiri hl. (StgrA, IngP, GÍG og EE) vill samþykkja frv. og skilar því séráliti.

Minni hl. (GJ) litar svo á, að engin ástæða sé til þess, eftir því sem nú er fyrir þessum málum séð, að gera þær ráðstafanir, sem fyrir er mælt í frv., og viðar þar til umsagnar Fiskifélagsins. Hann leggur því til, að frv. verði fellt.

Alþingi, 15. apríl 1946.

Gísli Jónsson,
form.

Fylgiskjal.

FISKIFÉLAG ÍSLANDS

Reykjavík, 12. apríl 1945.

Vér höfum mótttekið bréf yðar, dags. 9. þ. m., þar sem óskað er umsagnar vorrar um meðfylgjandi frv. til laga um beitumál á þskj. 600.

Á tveim undanförnum fiskipingum hafa þessi mál verið tekin fyrir til afgreiðslu og samþykktar um þau ályktanir.

Á fiskiþingi 1944 lá fyrir frv., sem milliþinganeftnd í sjávarútvegsmálum hafði samið, og mun það hafa verið í öllum atriðum eins og frv. það, sem hér um ræðir.

Samþykkti fiskiþing þá eftirfarandi tillögu ásamt greinargerð:

„Fiskiþingið leggur eindregið á móti samþykkt frumvarps til laga um beitu-

mál, sem vísað var til Fiskifélagsins af milliþinganefnd Alþingis í sjávarútvegsmálum. Hins vegar ítrekar fiskiþingið þá kröfu sína, að sett verði heimildarlög um hámarksverð á ferskri og frosinni sild, sem sold er til beitu, og lögboðið sé mat á beitusild, sem tekin er til frystingar, þærði þegar hún er tekin í frystihús og þegar sildin er sold út úr frystihúsunum. Þótt verðlagsstjóri hafi, eins og nú standa sakir, heimild til að ákveða hámarksverð á beitu, telur fiskiþingið heppilegast að fela þetta Fiskifélaginu, og sett sé um það sérstök löggjöf, sem m. a. ákveði, að á tímabilinu 1. ágúst til 1. okt. ár hvert sé vikulega safnað skýrslum um beitubirgðir, og sé fyrir ágústmánaðarlok útlit fyrir beituskort, heimilist Fiskifélaginu að gera ráðstafanir um auknar beitubirgðir í samráði við ríkisstjórnina.

Greinar gerð.

Frumvarp það, sem liggur fyrir til umsagnar, gerir ráð fyrir að taka upp stórfelldan ríkisrekstur á frystingu beitu fyrirvara laust, og að ríkissjóður leggi fram stórfé i þessu skyni. En slikur rekstur virðist nefndinni alveg ástæðulaus, eins og nú standa sakir, þar sem fjöldi útgerðarmanna viðs vegar um landið á stærri og smærri hluti í hraðfrystihúsum, og hefur í því efni orðið mikil breyting síðustu árin, enda hefur beituverðið ekki hækkað svo neinu nemi nú síðustu árin, þrátt fyrir hækkað kaupgjald og hærra verð á innkeyptri sild. Er það aukin samkeppni, sem þessu veldur. Hér við Faxaflóa starfa nú 22 frystihús, sem flest hafa meira eða minna af beitu til frystingar, á Snæfellsnesi og við Breiðafjörð eru 5 frystihús, á Vestfjörðum og við Ísafjarðardjúp 13, við Húnaflóa 6, við Skagafjörð 3, á Sigrufirði og við Eyjafjörð 10 og austan Eyjafjarðar að Langanesi 4, á Austfjörðum 7, á Stokkseyri 1 og í Vestmannaeyjum 5. Er þessi fjöldi frystihúsa nú orðinn svo mikill og þannig settur, að engar verstöðvar þurfa að vera út undan eða afskiptar með beitu.

Til grundvallar fyrrnefndu frumvarpi liggur m. a. sá tilgangur að koma í veg fyrir beituskort á hverjum tíma. Má segja, að slikt geti komið fyrir, þótt frystihúsin séu orðin aerið mörg og viða dreifð, en varla nema sem sjaldgæf undantekning.

En nefndinni virðist, að því marki megi ná með miklu auðveldari hætti en frumvarpið gerir ráð fyrir, með því að fela Fiskifélaginu að fylgjast ávallt með, hve mikil af sild er fryst til beitu, og fái félagið um það vikulegar skýrslur á tímabilinu frá 1. ágúst til 1. okt. ár hvert.

Leiði skýrslusöfnun í ljós, að beituskortur geti vofað yfir, miðað við meira en meðalutgerð, skal Fiskifélagið í samráði við ríkisstjórnina gera ráðstafanir um auknar beitubirgðir. Stendur Fiskifélagið bezt að vígí að fylgjast með þessum málum, og skýrslugerð þess um beitubirgðir mundi ekki hafa teljandi aukakostnað í för með sér, heldur verða sem viðbót við aflaskýrslur þær, sem félagið lætur nú safna. Vegna náins kunnugleika stendur Fiskifélagið einnig bezt að vígí að dæma um, hvenær væri þörf aukinna beitubirgða, og gæti þá fyrirvara lítið úr því bætt, í samráði við ríkisstjórnina á hverjum tíma.“

Á fiskiþingi í veturnar var enn tekið fyrir beitumál og þá samþykkt svo hljóðandi tillaga:

„Fiskiþingið telur sjálfsagt, að Fiskifélagið haldi áfram skýrslusöfnun um frystingu sildar til beitu. Hins vegar telur þingið ekki ástæðu til þess, að ríkið stofni eða starfræki frystihús til beitufrustingar, enda hefur aðstaða til beituöflunar batnað við aukningu hraðfrystihúsananna.

Samtímis skírskotar fiskiþingið til samþykktar síðasta þings í beitumálum og telur sjálfsagt, að Fiskifélagið veiti þá fyrirgreiðslu um þessi mál, sem í valdi félagsins er.

Virðingarfyllst.

Davíð Ólafsson.

Til sjávarútvegsnefndar Ed. Alþingis.